

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Ons kenmerk	Inlichtingen bij	Doorkiesnummer	Den Haag
Z/VU-2812614			13 nov. 07
Onderwerp		Bijlage(n)	Uw brief
Standpunt op CVZ-advies over diagnose en behandeling van dyslexie		1	07-VWS-B-066

Op 30 juli 2007 heeft het College voor zorgverzekeringen (CVZ) mij het advies 'Dyslexie: van zorg verzekerd?' aangeboden (bijlage). In deze brief geef ik u, mede namens Staatssecretaris Dijkema van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mijn standpunt op het advies. Met deze brief is bovendien voldaan aan de motie van Van Miltenburg (VVD) en Smits (PvdA) van november 2003 (29200 XVI, nr. 98).

Inleiding

Naar aanleiding van bovenvermelde motie heeft mijn ambtsvoorganger het CVZ gevraagd (zie bijlage van advies) een diagnostisch instrumentarium te ontwikkelen om te kunnen beoordelen welke groep kinderen in aanmerking zou moeten komen voor behandeling van dyslexie. Dit instrumentarium was noodzakelijk voordat een besluit genomen kon worden over de omvang en de wijze van bekostiging van diagnostiek en behandeling van ernstige dyslexie. Een andere belangrijke voorwaarde waaraan voldaan moest worden, was een eenduidige en systematische aanpak van signalering en begeleiding van dyslexie binnen het onderwijs. De afgelopen jaren hebben VWS en OCW gewerkt aan het invullen van deze randvoorwaarden. Het ministerie OCW heeft dit gedaan met het project Masterplan Dyslexie. Voor dit project heeft OCW de afgelopen jaren ongeveer € 6,5 mln. beschikbaar gesteld. Eén van de resultaten van het project zijn de protocollen Leesproblemen en Dyslexie die inmiddels binnen het onderwijs gebruikt worden. VWS heeft geld uitgetrokken voor het plan van aanpak dyslexie van het CVZ. Het CVZ heeft de uitvoering van dit plan in maart 2007 afgerond met het uitbrengen van het Protocol Dyslexie Diagnostiek en Behandeling. Dit protocol voor de zorg voorziet de behandelaars van een kader voor de diagnostiek en de behandeling van ernstige dyslexie. Het protocol vormt daarnaast de basis voor het bijgaande pakketadvies.

Het pakketadvies

Het advies 'Dyslexie: van zorg verzekerd?' vormt het sluitstuk van het traject van het CVZ. Het advies heeft lang op zich laten wachten. Ik heb daar begrip voor; er is veel werk verzet om tot dit advies te kunnen komen. Veel energie is gaan zitten in de ontwikkeling van het protocol. Vervolgens heeft het CVZ de interventies volgens het protocol moeten toetsen aan de vier pakketprincipes: noodzakelijkheid, effectiviteit, kosteneffectiviteit en uitvoerbaarheid. Het CVZ concludeert in zijn advies dat de diagnose en behandeling van ernstige dyslexie voldoet aan de vier pakketcriteria. Dat betekent dat er sprake is van noodzakelijke zorg, dat

er een effectieve behandelmethodede voorhanden is, dat de behandeling kosteneffectief is en dat het opnemen van de diagnose en behandeling van ernstige dyslexie in het basispakket uitvoerbaar is. Hiermee zijn belangrijke vragen beantwoord die in 2004 een vergoedingsregeling in de weg stonden. Het CVZ adviseert de diagnose en behandeling van ernstige dyslexie in het pakket van de Zorgverzekeringswet (Zvw) op te nemen. Het CVZ adviseert deze zorg te vergoeden voor kinderen uit groep 4 van de basisschool. In het algemeen wordt in deze groep bij kinderen dyslexie gesignaleerd.

Hoewel de conclusie van het pakketadvies duidelijk is, wijst het college op het belang van een goede afbakening van de verantwoordelijkheid van het onderwijs en de zorg. Bij het onderdeel 'uitvoerbaarheid' van de pakkettoetsing (paragraaf 4.d en 6.b) wordt hierop uitgebreid ingegaan. Het opnemen in het basispakket van de Zvw is volgens het CVZ uitvoerbaar (haalbaar en houdbaar) met behulp van de ontwikkelde protocollen voor het onderwijs en de zorg. Cruciaal is wél dat alle partijen de protocollen goed naleven. Alleen dan kan de afbakening tussen onderwijs en zorg goed worden geborgd. Om te garanderen dat scholen hun poortwachtersfunctie goed zullen vervullen, stelt het CVZ mij voor om hierover afspraken te maken met mijn collega van onderwijs. Eventueel zou een overgangstermijn van twee jaar kunnen gelden waarin het onderwijs de tijd krijgt om ervoor te zorgen dat de protocollen correct worden nageleefd.

Kabinetsstandpunt

De afgelopen tijd heeft overleg plaatsgevonden tussen OCW en VWS over het CVZ-advies. In overleg met Staatssecretaris Dijkzema heb ik besloten om na te gaan op welke wijze invulling gegeven kan worden aan de aanbevelingen van het CVZ. Een belangrijke voorwaarde hiervoor is uiteraard de mogelijke dekking van een vergoedingsregeling. Bovendien vraagt een goede afbakening van de verantwoordelijkheden van het onderwijs en de zorg onze aandacht. Uit de praktijk blijkt dat nog niet alle scholen werken volgens de Protocollen Leesproblemen en Dyslexie. Daarnaast is het protocol voor de zorg nog maar recent opgeleverd. De implementatie van het protocol in de praktijk moet nog grotendeels vorm krijgen. In beide sectoren is daarom nog het nodige werk te verzetten.

Ik meen echter dat onzekerheid over afbakening van de verantwoordelijkheden van het onderwijs en de zorg een vergoedingsregeling niet in de weg hoeft te staan. Ik wil bekijken of het mogelijk is de vergoeding van diagnostiek en behandeling van ernstige dyslexie per 1 januari 2009 mogelijk te maken. Daarbij denk ik aan vergoeding op basis van een tijdelijke subsidieregeling in het kader van de Zvw. De Zvw biedt hiervoor de ruimte. Artikel 68 van de Zvw geeft mij de mogelijkheid om bij ministeriële regeling tijdelijk subsidies te verstrekken voor zorg waarvan het voornemen bestaat deze op te nemen in de te verzekeren prestaties. Bovendien is het mogelijk een subsidieplafond vast te stellen. Artikel 68 is in mijn ogen geschikt om een begin te maken met de vergoeding van diagnose en behandeling van ernstige dyslexie binnen de zorg. In dit geval zou de tijdelijke subsidieregeling twee jaar – tot 1 januari 2011 – kunnen gelden. Om de uitvoering én de monitoring van een dergelijke regeling niet te compliceren, kan de vergoeding beperkt worden tot de leerlingen uit groep 4 van de basisschool.

Mijn voorkeur gaat uit naar een tijdelijke subsidieregeling omdat de partijen dan twee jaar de tijd krijgen – conform de suggestie van het CVZ – om op een goede wijze invulling te geven aan een vergoedingsregeling. Een tijdelijke subsidie geeft bovendien de mogelijkheid de werking

van de regeling in de praktijk goed te monitoren voor een definitief besluit wordt genomen over opname in het verzekerd pakket. Na twee jaar zal dan duidelijk moeten zijn dat scholen en behandelaars voldoende discipline op kunnen brengen om alleen die kinderen te verwijzen en te behandelen waarvoor de regeling is bedoeld. Dat betekent dat scholen en behandelaars na die twee jaar hun zaken op orde moeten hebben, dat wil zeggen de protocollen goed moeten uitvoeren. Daarnaast kunnen eventuele problemen die in deze twee jaar bij de uitvoering aan het licht komen zo mogelijk vóór de definitieve opname in het basispakket worden opgelost. Als de vergoedingsregeling echter onbeheersbaar of onuitvoerbaar blijkt te zijn, kan alsnog van definitieve opname in de Zvw worden afgezien.

Het vergoeden van de diagnose en de behandeling van ernstige dyslexie betreft een beleidsintensivering. Zoals ik al heb aangegeven, hangt daarom veel af van middelen die beschikbaar komen voor deze tijdelijke subsidieregeling. Gelet op de budgettaire knelpunten van VWS kan ik hier nu geen uitspraak over doen. Ik zeg u toe dat ik mij komend voorjaar bij het opstellen van de begroting voor 2009 zal inzetten om de diagnose en behandeling van ernstige dyslexie mogelijk te maken met ingang van 1 januari 2009.

Kort samengevat betekent dit dat ik voornemens ben:

- uiterlijk bij het opstellen van de begroting voor 2009 te bezien of en op welke wijze een tijdelijke subsidieregeling financieel gedekt kan worden.
- als de middelen gevonden worden de vergoeding van diagnostiek en behandeling van ernstige dyslexie van 1 januari 2009 tot 1 januari 2011 mogelijk te maken op grond van een tijdelijke subsidieregeling in het kader van de Zvw;
- deze subsidieregeling te richten op kinderen met (het vermoeden van) ernstige dyslexie uit groep 4 van het basisonderwijs;
- een eventuele vergoeding alleen van toepassing te laten zijn als het voortraject binnen het onderwijs (aan de hand van protocollen) naar behoren is uitgevoerd;
- een tijdelijke subsidieregeling te koppelen aan een subsidieplafond om te voorkomen dat het gebruik onverwacht groter zal zijn dan op basis van wetenschappelijke gegevens verwacht kan worden.

Verantwoordelijkheid van partijen in zorg en onderwijs

In het geval van een tijdelijke subsidieregeling hebben de betrokken partijen in die periode (1-1-2009 tot 1-1-2011) de verantwoordelijkheid om de verwachting dat een regeling uitvoerbaar is, ook waar te maken. Bij de definitieve opname in het pakket zullen dan enkele factoren van belang zijn.

Allereerst zal moeten blijken dat het onderwijs in staat is om met behulp van het Protocol Leesproblemen en Dyslexie de groep kinderen met een vermoeden van ernstige dyslexie te selecteren. Alleen deze groep mag worden doorverwezen voor diagnostiek en eventuele behandeling binnen de zorg. Het CVZ gaat in zijn berekeningen ervan uit dat het hierbij gaat om 6% van de leerlingenpopulatie (van groep 4). Als in de twee jaar van de tijdelijke subsidieregeling teveel kinderen (méér dan 6%) worden doorgestuurd naar de zorg komt de definitieve opname in het basispakket in gevaar.

Een vergelijkbare opdracht geldt de indicatiestellers en behandelaars. Indicatiestellers mogen alleen kinderen toelaten voor het stellen van de diagnose als het voortraject op school adequaat is doorlopen. Daarnaast komt alleen de behandeling van kinderen met ernstige

dyslexie in aanmerking voor vergoeding. Als aan deze voorwaarden niet wordt voldaan, zal een kind door de indicatiesteller moeten worden terugverwezen naar de school of kan van vergoeding in het kader van de Zvw geen sprake zijn. Wetenschappelijk onderzoek toont aan dat ernstige dyslexie bij 3,6% van de kinderen voorkomt. De begeleiding van kinderen met lichtere vormen van dyslexie blijft de verantwoordelijkheid van het onderwijs. De beroepsgroepen in de sector zullen daarom moeten aantonen dat zij in staat zijn een beroep op de vergoedingsregeling te beperken tot de kinderen die deze zorg echt nodig hebben. Verder zal uit de tijdelijke subsidieregeling moeten blijken dat de behandelingen door de verschillende instituten of behandelaars ook daadwerkelijk effectief zijn. Dit zal daarom ook een belangrijk aandachtspunt zijn voor de evaluatie van de subsidieregeling. De sector toont zich in ieder geval bereid zijn verantwoordelijkheid te willen nemen. Vertegenwoordigers van de wetenschap, behandelinstellingen, beroepsverenigingen en de oudervereniging Balans hebben het initiatief genomen tot de oprichting van het Kwaliteitsinstituut Dyslexie. Het instituut werkt op dit moment aan het opstellen van prestatie-indicatoren, opleidings- en kwaliteitseisen voor dyslexiespecialisten en voorwaarden voor opname in een kwaliteitsregister. Verzekeraars zijn bij dit initiatief betrokken. Ik juich dit initiatief toe. Een dergelijk kwaliteitsinstituut kan een belangrijke bijdrage leveren aan het beheersbaar houden van een vergoedingsregeling.

Hoe verder?

Ik verwacht dat het onderwijs en de zorg in 2008 verder werken aan de implementatie van de beschikbare protocollen en aan het borgen van de kwaliteit van de zorgverleners. Ik zal de komende tijd de mogelijkheden onderzoeken voor de financiële dekking van de tijdelijke subsidieregeling. Als deze dekking gevonden wordt, zal ik de kaders van een mogelijke subsidieregeling uitwerken en het CZV vragen hiervoor een subsidieregeling te ontwerpen. Een belangrijk element hierin zal zijn de wijze waarop bewaakt kan worden dat scholen en zorgverleners de protocollen inderdaad naleven. Dat wil zeggen dat duidelijk moet worden dat scholen niet meer kinderen verwijzen dan verwacht mag worden en dat alleen kinderen met ernstige dyslexie - volgens het ontwikkelde zorgprotocol - behandeld zullen worden. Ook de hoogte van een subsidieplafond zal deel moeten uitmaken de regeling. Vervolgens zal ik op basis van het CVZ-voorstel de subsidieparagraaf van de Regeling zorgverzekering aanpassen. Deze procedures kunnen naar verwachting ruim voor 1 januari 2009 afgerond worden.

De Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

dr. A. Klink